

være efter Loven, altsaa 50 Retskredse, faar man 3 \times 50 Embedsmænd, det er 150, og saa faar man desuden Medlemmerne af Høiesteret, som ere 13, og Medlemmerne af Landsretterne og den kollegiale Byret i Kjøbenhavn, og naar man lægger alle disse sammen, bliver det nok 273 Embedsmænd. Tager man derimod det nuværende Antal Dommere, Høiesterets, Overretternes og Kriminal- og Politirettens og Underdommerne og Borgmestrene — jeg regner dem med som Dommere i dette Tilfælde — og alle Skriverne, forsaavidt der er særskilte Retskrivere, og Justitssekretærene — naar jeg sammenlægger alle dem, faar jeg kun 184 ud; altsaa den nuværende Besætning af Retsembeder har et Antal af 184 Embedsmænd. Men efter den nye Lov kan der komme en Besætning af 273; der kommer saaledes 90 nye Embedsmænd til efter den nye Lov, medens vi faae 71 Retskredse færre. Det forekommer mig at være en uheldig Ordning. Da vi her sidst havde en Omordning af Retsbetjentene for — det var 1861, da Retsbetjentene bleve satte paa fast Gage — blev der vedtaget, at efterhaanden skulde Retskriverembederne nedlægges. Der var dengang flere By- og Herredskrivere omkring i Landet; endel af de ældre Skriverembeder vare allerede nedlagte, og nu er der meget saa tilbage af disse Skriverembeder, men det Forslag, her ligger for, indfører paany Skriverembederne i alle Underretskredse og optager følgerig det, som der blev slaaet ihjel i 1861. Hvorfor det nu er nødvendigt, fornaar jeg ikke at indse, thi naar man her gennem begge de Forslag om Retspleiens Ordning, som vi nu have haft til 1ste Behandling, vil indskrænke Skriveriet, hvad skal man saa med alle disse Skrivere? Jeg forstaar ikke, hvad den høitærede Minister vil bruge alle disse Skrivere til, og derfor haaber jeg, at man kan faae alle disse Skrivere udslettede af Loven og restituere dem med Dommere istedetfor. Saa faar man mere Orden i Tingene, og man faar den Lettelse for Befolkningen, at de saa meget kortere Veie til deres Retssteder. Lad os hufte paa, at saaledes som det er ordnet her, bliver som sædvanlig By- og Herredskontorene de Steder, hvor Befolkningen skal have deres Ting besjærgede; der er Thinglæsningen, der er Skiftehold og der er Auktionsforvalteren. Der maa de hen hver Gang noget Saadant skal gøres, og Erfaringen viser, at en Rejse er ofte ikke nok, men at der maa flere Toure frem og tilbage til. Jeg tror derfor, at Folkethinget maa ved Ordningen af Domsmagten tage tilfærkeligt Hensyn til den nuværende Tilstand, at ikke Afstanden for Befolkningen, bliver større end den er for Diebliffet. Men her er en anden Side af Sagen, som efter min Mening maa berøres. Der staar i Grundloven, at For-

valtningen skal adskilles fra Retspleien eller Retspleien fra Forvaltningen, ligesom man nu vil. Vil man nu efterlæse, hvad der passerede her i Salen, da denne Grundlovsparagraf blev vedtaget, vil man finde, at til Exempel Eschering med den største Styrke fremhævede, at naar vi skulde have Offenlighed i Retspleien, skaldt Instantsfølgen bort, og saa maatte vi omdanne hele vort Kommunalvæsen, idet nemlig Forvaltningen, som jo for en stor Del angaar kommunale Forhold, da maatte bære sig selv. I 1848—49 vare vore kommunale Forhold ikke omdannede; senere have vi faaet Sogneraad og Byraad. Naar nu Retspleien adskilles fra Forvaltningen, hvor blive saa Borgmestrene af? Skal Staten fremdeles betale Kjøbstædernes Borgmestre? Skulle vi i Sorø have en Borgmester? Hvad skulle vi have ham til? Sam behøve vi slet ikke i Sorø, saalidt som i Syngø eller enhverjomhelst anden stor Kommune udenfor Sorø. Naar Landkommunerne vælge deres egne Sogneraadsmænd, og disse tilfærkeligt forstaa at styre dem, hvad kunne de da ikke gjøre i de oplyste og intellektuelle Kjøbstæder, i en By som Sorø f. Ex.? Der skulde man mangle Stof til at faae Byens Anliggender lebede! Det kan jeg ikke som Sorø's Repræsentant — jeg tager min egen By til Exempel — indrømme. Men jeg spørger den høitærede Minister: Hvad er Meningen med Borgmestrene? Hvad skal der ske med dem, naar dette Lovforslag træder i Kraft? Jeg har tænkt mig, at da ville Kjøbstæderne blive nødt til at bære Omkostningerne ved deres eget Kommunalvæsen og saaledes, at der ikke behøves af Staten at betales Noget dertil. Desfordi det blev Tilfældet, vilde vi til Retspleien vinde de Pengebeløb, som udgives til Borgmestrene i det Hele taget og særlig til Borgmestrene i de 4 Kjøbstæder, som have særegne Borgmestre. Dernæst spørger jeg, hvad bliver der af Amtmændene? Naar nu Amtlagemagten tages fra Amtmændene, og de ikke længere skulle sidde og læse i Forhørsakter og skrive mindre gode eller ganske gode Auktionsordrer, naar de ikke længere skulle efterse Skifte- og Auktionsprotokollerne, naar de ikke længere skulle passe paa Retskriverens Kasse — thi alt det falder jo bort, naar Auktions- og Skiftevesenet vedbliver at være under Dommernes, og Forvaltningen skal adskilles fra Domsmagten — faae Amtmændene jo ikke mere noget at bestille med at have Tilsyn med Dommernes, thi ellers blive Amtmændene som hidtil en Slags overordnede Tilsynsmænd med Dommernes, og det kan efter min Mening ikke forliges med den paagjældende Paragraf i Grundloven. For nogle Aar siden blev der her i Folkethinget opkastet den Paastand og skillet et Forslag endogsaa, som gik igjennem ved 2den Behandling, at Amtmændene skulde kun ansættes